

فصل 6

برنامه نویسی شبکه Network Programing :

برای کسب توانایی در ساخت برنامه هایی که بتوانند تحت شبکه و استاندارد های موجود برای ساخت شبکه کار کنند نیاز است اطلاعات مقدماتی در مورد شبکه های کامپیوتری داشته باشید در ابتدا ما به معرفی کوتاه در این زمینه می پردازیم .

سرور (server) چیست ؟

سرور که در برخی متون فارسی کارساز یا خادم هم نامیده می شود، به برنامه ای رایانه ای گفته می شود که خدمات خود را به دیگر برنامه های رایانه ای (و کاربران آنها) در همان رایانه یا در رایانه های دیگر ارائه می کند. به رایانه ای که چنین برنامه ای روی آن اجرا شود نیز کارساز گفته می شود.

کلاینت (client) چیست ؟

کارخواه ، یک نرم افزار کاربردی یا سامانه است که از طریق یک شبکه به خدمات یک سامانه رایانه ای دیگر به نام سرور یا کارساز دسترسی دارد. این عبارت نخستین بار برای افزاره هایی که قابلیت اجرای برنامه های مستقل خودشان را نداشتند اما می توانستند با رایانه های دور از طریق شبکه برهم کنش داشته باشند، به کار رفت. مدل کارخواه-کارساز امروزه نیز در اینترنت به کار می رود. مرورگرهای وب، کارخواه هایی هستند که به کارسازهای وب وصل می شوند و صفحات وب را برای نمایش بازایی می کنند.

میزبان (Host) چیست ؟

در شبکه های رایانه ای، رایانه ای است که به اینترنت -یا به طور کلی تر- به هر شبکه داده ای، متصل است. یک میزبان شبکه می تواند اطلاعات و نیز نرم افزار کارخواه (client) و/یا کارساز (server) را میزبانی کند. هر میزبان اینترنتی یک نشانی آی پی یکتا دارد که بخش نشانی میزبان را نیز شامل می شود. نشانی میزبان، یا به طور دستی توسط مدیر رایانه وارد می شود و یا به طور خودکار در آغاز بوسیله پروتکل پیکربندی پویای میزبان (DHCP) اختصاص می یابد.

هر میزبانی، یک گره شبکه فیزیکی (دستگاه شبکه) است، ولی هر گره شبکه فیزیکی، یک میزبان نیست. به گره های شبکه مانند مودم ها و سوئیچ های شبکه نشانی های میزبان اختصاص نمی یابد، و به عنوان میزبان در نظر گرفته نمی شوند. به دستگاه هایی چون چاپگرهای شبکه و مسیریاب های سخت افزاری، نشانی آی پی میزبان اختصاص می یابد، اما چون آن ها رایانه های همه منظوره نیستند، به طور عمومی گاهی به عنوان میزبان در نظر گرفته نمی شوند.

سوکت (socket) چیست ؟

اصلی ترین عامل در یک ارتباط شبکه ای Socket میباشد که اعمال شبکه را بصورت خواندن و نوشتن در یک فایل شبیه سازی نموده است . سوکت در اصل مانند یک کانال ارتباطی است که میان دو نقطه ایجاد شده و ارتباط را برقرار می سازد . برای داشتن یک ارتباط شبکه ای باید یک سوکت ایجاد کنیم که لازمه این کار داشتن آدرس IP ، نوع پروتکل ارتباط (TCP / UDP) و شماره Port مقصد می باشد.

پروتکل (protocol) چیست ؟

در شبکه های کامپیوتر به مجموعه قوانینی اطلاق می گردد که نحوه ارتباط را قانونمند می نماید. نقش پروتکل در کامپیوتر نظیر نقش زبان برای انسان است. برای مطالعه یک کتاب نوشته شده به فارسی می بایست خواننده

شناخت مناسبی از زبان فارسی را داشته باشد. به منظور ارتباط موفقیت آمیز دو دستگاه در شبکه نیز باید هر دو دستگاه از یک پروتکل مشابه استفاده کنند.

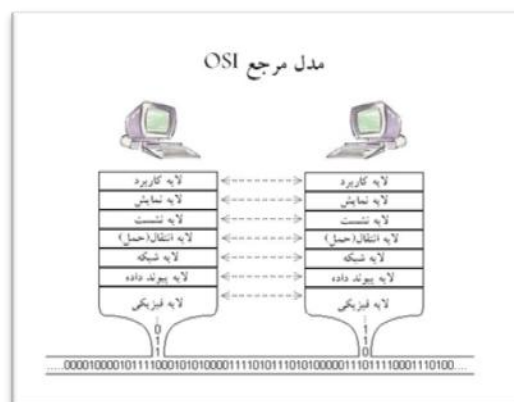
در علوم کامپیوتر و ارتباطات، پروتکل عبارت است از استاندارد یا قراردادی که برای ارتباط میان دو نقطه برقرار می‌شود. پروتکل اتصال بین دو ند، انتقال داده بین آن دو و تبادلات میان را ممکن کرده و آن را کنترل می‌کند. پروتکل در ساده‌ترین حالت می‌تواند به عنوان قوانین ادارهٔ منطق، ترکیب و همزمانی ارتباطات در نظر گرفته شود. پروتکل‌ها ممکن در سخت‌افزار یا نرم‌افزار یا ترکیبی از این دو پیاده سازی شوند. پروتکل در پایین‌ترین سطح رفتار اتصال سخت‌افزاری را تعریف می‌کند. معنی لغوی پروتکل مجموعه قوانین است.

مدل OSI :

مدل مرجع اتصال داخلی سیستم‌های باز که گاه «مدل هفت لایه OSI» نیز خوانده می‌شود، توصیفی مفهومی و مجرد از لایه‌هایی است که دو یا چند سیستم مخابراتی یا شبکه‌های کامپیوتری از طریق آن به یکدیگر متصل می‌شوند. این مدل خود یک معماری شبکه نیست چون هیچ سرویس یا پروتکلی در آن تعریف نمی‌شود.

اگر صفرها و یک‌ها همینطور پشت سر هم قرار بگیرند اطلاعات منتقل نمی‌شود. بلکه باید درباره نحوه ارسال و شکل اطلاعات توافق شود. برای این منظور در شبکه پروتکل‌هایی به وجود آمد OSI. یکی از مدل‌های استاندارد و پذیرفته شده است که برای استفاده پروتکل‌ها در شبکه به کار می‌رود.

در مدل OSI شبکه را به هفت لایه تقسیم می‌کنند که این لایه‌ها مستقل از هم هستند و هر لایه کاری را انجام می‌دهد و وظیفه دارد که به لایه‌های بالاتر سرویس بدهد. ارتباط بین دو لایه Interface نام دارد و لایه‌های متناظر پروتکل متناظر دارند. این هفت لایه به صورت زیر می‌باشند:

لایه ها در مدل OSI :

لایه یک (Physical) :

این لایه با مشخصات فیزیکی محیط های انتقال مانند کابل ها و کانکتورها در ارتباط است در این لایه مشخصات مکانیکی ، فیزیکی و عملیاتی محیط انتقال همچون ولتاژ الکتریکی ، سرعت و فاصله مجاز تعریف شده است.

لایه دو (Data) :

این لایه فراهم کننده ارتباط با لایه فیزیکی و محیط انتقال است. این لایه با آدرس های فیزیکی کار می کند و بر اساس آن سخت افزارها یا لایه Data Link دیگری را پیدا می کنند این لایه وظیفه کشف خطا و تشخیص صحت داده رسیده را نیز برعهده دارد. از پروتکل های این لایه می توان FDDI, Ethernet نام برد.

لایه سه (Network) :

وظیفه اصلی لایه شبکه مسیریابی و هدایت بسته بین مسیرهای مختلف تا رسیدن به مقصد است. این لایه بر خلاف لایه دوم که با آدرس های فیزیکی کار می کند از IP Address جهت شناخت مقصد استفاده می کند Router که یکی از ابزارهای مسیریاب است در این لایه عمل میکند. پروتکل های IP, IPX در این لایه عمل می کنند.

لایه چهار (Transport) :

از وظایف لایه انتقال می توان ، اطمینان از رسیدن داده ها به مقصد فرستادن پیغام پس از دریافت بسته کنترل و ارسال بسته ها و ارسال مجدد بسته های خراب و تقسیم بسته های بزرگ به قطعات کوچک قابل انتقال نام برد.

لایه پنج (Session) :

لایه جلسه وظیفه برقراری تماس بین مبدا و مقصد و قطع آن پس از اتمام ارتباط را برعهده دارد. همچنین در صورتی که حین انتقال ارتباط قطع شود این لایه وظیفه دارد مجدداً ارتباط را برقرار کند تا ارسال داده ها از سر گرفته شود.

لایه شش (Presentation) :

وظیفه این لایه ترجمه کدهای رسیده از لایه های پایینتر به Format قابل استفاده توسط برنامه های کاربردی مانند Mail می باشد. در این لایه عملیات رمز گذاری و فشرده سازی انجام می شود.

لایه هفت (Application) :

در این لایه برنامه های کاربردی قرار دارند که کاربران با آنها در تعامل هستند مانند : انواع Browser ها ، برنامه های ارسال Mail و غیره.
مدل TCP/IP :

مدل TCP/IP یا مدل مرجع اینترنتی که گاهی به مدل (DOD وزارت دفاع)، مدل مرجع ARPANET نامیده می شود، یک توصیف خلاصه لایه TCP/IP برای ارتباطات و طراحی پروتکل شبکه کامپیوتر است . TCP/IP در سال ۱۹۷۰ بوسیله DARPA ساخته شده که برای پروتکل های اینترنت در حال توسعه مورد استفاده قرار گرفته است، ساختار اینترنت دقیقاً بوسیله مدل TCP/IP منعکس شده است.

مدل اصلی TCP/IP از ۴ لایه تشکیل شده است. هرچند که سازمان IETF استاندارد یک مدل ۵ لایه ای است را قبول نکرده است. به هر حال پروتکل های لایه فیزیکی و لایه پیوند داده ها بوسیله IETF استاندارد نشده اند. سازمان IETF تمام مدل های لایه فیزیکی را تایید نکرده است. با پذیرفتن مدل ۵ لایه ای در بحث اصلی بامسئولیت فنی برای نمایش پروتکل می باشد عجیب نیست که نمایش ۵ لایه ای را در آموزش بیاوریم و این امکان را می دهد که راجع به پروتکل های غیر IETF در لایه فیزیکی صحبت کنیم. این مدل قبل از مدل مرجع OSI گسترش یافته و واحد وظایف مهندسی اینترنت (IETF) ، برای مدل و پروتکل های گسترش یافته تحت آن پاسخگو است، هیچ گاه خود را ملزم ندانست که توسط OSI تسلیم شود. در حالیکه مدل بیسیک OSI کاملاً در آموزش استفاده شده است و OSI به یک مدل ۷ لایه ای معرفی شده است، معماری یک پروتکل واقعی (RFC ۱۱۲۲) مورد استفاده در محیط اصلی اینترنت خیلی منعکس نشده است. حتی یک مدرک معماری IETF که اخیراً منتشر شده یک مطلب با این عنوان دارد: “ لایه بندی مضر است ”. تاکید روی لایه بندی به عنوان محرک کلیدی معماری یک ویژگی از مدل TCP/IP نیست، اما نسبت به OSI بیشتر است.

لایه ها در مدل TCP/IP :

لایه کاربرد (Application) :

لایه کاربردی بیشتر توسط برنامه ها برای ارتباطات شبکه استفاده می شود. داده ها از برنامه در یک قالب خاص برنامه عبور می کنند سپس در یک پروتکل لایه انتقال جاگیری می شوند. از آنجاییکه پشته IP بین لایه های

Application (کاربردی) و (انتقال Transport) (هیچ لایه دیگری ندارد، لایه کاربردی Application می‌بایست هر پروتکلی را مانند پروتکل لایه نشست (session) و نمایش (presentation) در OSI عمل می‌کنند در بگیرد. داده‌های ارسال شده روی شبکه درون لایه کاربردی هنگامیکه در پروتکل لایه کاربردی جاگیری شدند عبور می‌کنند. از آنجا داده‌ها به سمت لایه‌های پایین تر پروتکل لایه انتقال می‌روند. دو نوع از رایجترین پروتکل‌های لایه پایینی TCP و UDP هستند. سرورهای عمومی پورتهای مخصوصی به اینها دارند (HTTP) پورت ۸۰ و FTP پورت ۲۱ را دارند و...) در حالیکه کلاینتها از پورتهای روزانه بی دوام استفاده می‌کنند. روترها و سوئیچها این لایه را بکار نمی‌گیرند اما برنامه‌های کاربردی بین راه در در پهنای باند این کار را می‌کنند، همانطور که پروتکل (RSVP پروتکل ذخیره منابع) انجام می‌دهد.

لایه انتقال (transport) :

مسئولیت‌های لایه انتقال، قابلیت انتقال پیام را END-TO-END و مستقل از شبکه، به اضافه کنترل خطا، قطعه قطعه کردن و کنترل جریان را شامل می‌شود. ارسال پیام END-TO-END یا کاربردهای ارتباطی در لایه انتقال می‌توانند جور دیگری نیز گروه بندی شوند :۱. اتصال گرا مانند TCP ۲. بدون اتصال مانند UDP لایه انتقال می‌تواند کلمه به کلمه به عنوان یک مکانیزم انتقال مانند یک وسیله نقلیه که مسئول امن کردن محتویات خود (مانند مسافران و اشیاء) است که آنها را صحیح و سالم به مقصد برساند، بدون اینکه یک لایه پایین تر یا بالاتر مسئول بازگشت درست باشند. لایه انتقال این سرویس ارتباط برنامه‌های کاربردی به یکدیگر را در حین استفاده از پورتهای فراهم آورده‌است. از آنجاییکه IP فقط یک delivery فراهم می‌آورد، لایه انتقال اولین لایه پشته TCP/IP برای ارائه امنیت و اطمینان است. توجه داشته باشید که IP می‌تواند روی یک پروتکل ارتباط داده مطمئن امن مانند کنترل ارتباط داده سطح بالا (HDLC) اجرا شود. پروتکل‌های بالای انتقال مانند RPC نیز می‌توانند اطمینان را فراهم آورند. بطور مثال TCP یک پروتکل اتصالگر است که موضوع‌های مطمئن بشماری را برای فراهم آوردن یک رشته بایت مطمئن و ایمن آدرس دهی می‌کند : داده in order می‌رسند. داده‌ها حداقل خطاها را دارند. داده‌های تکراری دور ریخته می‌شوند. بسته‌های گم شده و از بین رفته دوباره ارسال می‌شوند. دارای کنترل تراکم ترافیک است SCTP. جدیدتر نیز یک مکانیزم انتقالی مطمئن و امن و اتصالگراست -رشته پیام گراست نه رشته بایت گرا مانند TCP- و جریانهای چندگانه‌ای را روی یک ارتباط منفرد تسهیم می‌کند. و همچنین پشتیبانی چند فضا را (multi-homing) نیز در مواردی که یک پایانه ارتباطی می‌تواند توسط چندین آدرس IP بیان شود. (اینترفیس‌های فیزیکی چندگانه) را فراهم می‌آورد تا اینکه اگر یکی از آنها دچار مشکل شود ارتباط دچار وقفه نشود. در ابتدا برای کاربردهای تلفنی (برای انتقال VSS روی IP) استفاده می‌شود اما می‌تواند برای دیگر کاربردها نیز مورد استفاده قرار بگیرد.

لایه شبکه (Network):

لایه شبکه مشکل گرفتن بسته‌های سرتاسر شبکه منفرد را حل کرده است. نمونه‌هایی از چنین پروتکل‌هایی ۲۵X و پروتکل HOST/IMP مربوط به ARPANET است. با ورود مفهوم درون شبکه‌ای کارهای اضافی به این لایه اضافه می‌شوند از جمله گرفتن از شبکه منبع به شبکه مقصد و عموماً routing کردن و تعیین مسیر بسته‌های میان یک شبکه از شبکه‌ها را که به عنوان شبکه داخلی یا اینترنت شناخته می‌شوند را شامل می‌شود. در همه پروتکل‌های شبکه IP وظیفه اساسی گرفتن بسته‌های داده‌ای را از منبع به مقصد انجام می‌دهد IP. می‌تواند داده‌ها را از تعدادی از پروتکل‌های مختلف لایه بالاتر حمل کند. این پروتکل‌ها هرکدام توسط یک شماره پروتکل واحد و منحصر به فرد شناسایی می‌شوند ICMP و IGMP به ترتیب پروتکل‌های ۱ و ۲ هستند. برخی از پروتکل‌های حمل شده توسط IP مانند ICMP مورد استفاده برای اطلاعات تشخیص انتقال راجع به انتقال (IGMP), IP مورد استفاده برای مدیریت داده‌های multicast در (IP در بالای IP لایه بندی شده‌اند اما توابع لایه داخلی شبکه را انجام می‌دهند، که یک ناهمسازی بین اینترنت و پشته IP و مدل OSI را ایجاد کرده‌اند. تمام پروتکل‌های مسیریابی مانند OSPT و RPT نیز بخشی از لایه شبکه هستند. آنچه که آنها را بخشی از لایه شبکه کرده‌است این است که هزینه load آنها (play load) در مجموع با مدیریت لایه شبکه در ارتباط است. کپسول بندی و جاگیری خاص آن به اهداف لایه بندی بی ارتباط است.

لایه ارتباط داده ها (Data link):

لایه ارتباط داده از متدی که برای حرکت بسته‌ها از لایه شبکه روی دو میزبان مختلف که در واقع واقعاً بخشی از پروتکل‌های شبکه نیستند، استفاده می‌کند، چون IP می‌تواند روی یک گستره از لایه‌های ارتباطی مختلف اجرا شود. پردازشهای بسته‌های انتقال داده شده روی یک لایه ارتباطی داده شده می‌تواند در راه انداز وسایل نرم‌افزاری برای کارت شبکه به خوبی میان افزارها یا چیپ‌های ویژه کار صورت گیرد. این امر می‌تواند توابع ارتباط داده‌ها را مانند اضافه کردن یک header بسته به منظور آماده کردن آن برای انتقال انجام دهد سپس واقعاً فرم را روی واسط فیزیکی منتقل کند. برای دسترسی اینترنت روی یک مودم dial-up معمولاً بسته‌های IP با استفاده از PPP منتقل می‌شوند. برای دسترسی به اینترنت با پهنای باند بالا مانند ADSL یا مودم‌های کابلی PPPOE غالباً استفاده می‌شود. در یک شبکه کابلی محلی معمولاً اترنت استفاده می‌شود و دو شبکه‌های بی سیم محلی IEEE 802.11 معمولاً استفاده می‌شود. برای شبکه‌های خیلی بزرگ هر دو روش PPP یعنی خطوط T-Carrier یا E-Carrier تقویت کننده فرم، ATM یا بسته روی SONET/SDM (POS) اغلب استفاده می‌شوند. لایه ارتباطی همچنین می‌تواند جاییکه بسته‌ها برای ارسال روی یک شبکه خصوصی مجازی گرفته می‌شوند نیز باشند. هنگامیکه این کار انجام می‌شود داده‌های لایه ارتباطی داده‌های کاربردی را مطرح می‌کنند و نتایج به پشته IP برای انتقال واقعی باز می‌گردند. در پایانه دریافتی داده‌ها دوباره به پشته stack

می آیند (یکبار برای مسیر یابی و بار دوم برای VPN) لایه ارتباط می تواند ابتدای لایه فیزیکی که متشکل از اجزای شبکه فیزیکی واقعی هستند نیز مرتبط شود. اجزایی مانند هابها، تکرار کننده ها، کابل فیبر نوری، کابل کواکسیال، کارتهای شبکه، کارتهای وفق دهنده host و ارتباط دهنده های شبکه مرتبط : ۴۵- (R ,BNC,...) و مشخصات سطح پایینی برای سیگنالها (سطوح ولتاژ، فرکانسها و...)...

لایه فیزیکی (Physical) :

لایه فیزیکی مسئول کد کردن و ارسال داده ها روی واسط ارتباطی شبکه است و با داده ها در فرم بیت هایی که از لایه فیزیکی وسیله ارسال کننده (منبع) هستند و در لایه فیزیکی و دستگاه مقصد دریافت می شوند کار می کند. اترنت، Token ring، SCSI، هابها، تکرار کننده ها، کابلها و ارتباط دهنده ها وسایل اینترنتی استاندارد هستند که روی لایه فیزیکی تابع بندی شده اند. لایه فیزیکی همچنین دامنه بسیاری از شبکه سخت افزاری مانند LAN، و توپولوژی WAN و تکنولوژی بی سیم (Wireless) را نیز در بر می گیرد.

تفاوت های بین لایه های OSI و TCP/IP :

سه لایه بالایی در مدل OSI - لایه کاربردی، لایه نمایش و لایه اجلاس معمولاً درون یک لایه در مدل TCP/IP یک جا جمع شده اند. در حالیکه بعضی از برنامه های کاربردی پروتکل OSI مانند X.400 نیز با همدیگر جمع شده اند، نیاز نیست که یک پشته پروتکل TCP/IP برای هماهنگ کردن آنها بالای لایه انتقال باشد. برای مثال پروتکل کاربردی سیستم نایل شبکه (NFS) روی پروتکل نمایش داده خارجی (XDR) اجرا می شود و روی یک پروتکل با لایه اجلاس کار می کند و فراخوان رویه راه دور (RPC) را صدا می زند . RPC مخابرات را به طور مطمئن ذخیره می کند، پس می تواند با امنیت روی پروتکل UDP اجرا شود. لایه اجلاس تقریباً به پایانه مجازی Telnet که بخشی از متن براساس پروتکل هایی مانند پروتکل های کاربردی مدل HTTP و SMTP TCP/IP هستند مرتبط می شود و نیز با شمارش پورت UDP و TCP که بخشی از لایه انتقال در مدل TCP/IP است مطرح می شود. لایه نمایش شبکه استاندارد MIME است که در HTTP و SMTP نیز استفاده می شود.

از آنجایی که سعی برای پیشرفت پروتکل IETF به لایه بندی محض ربطی ندارد، بعضی از پروتکل های آن ممکن است برای مدل OSI متناسب باشند. این ناسازگاری ها هنگامیکه فقط به مدل اصلی ISO ۷۴۹۸، OSI نگاه کنیم بیشتر تکرار می شوند، بدون نگاه کردن به ضمایم این مدل (مانند چارچوب مدیریتی ISO یا سازمان درونی ISO ۸۶۴۸ لایه شبکه (IONL) هنگامیکه IONL و اسناد چهارچوب مدیریتی مطرح می شوند،

ICMP و IGMP، بطور مرتب به عنوان پروتکل‌های مدیریت لایه برای لایه شبکه تعریف می‌شوند. در روشی مشابه، IONL یک ساختمان برای “قابلیتهای همگرایی وابسته به زیر شبکه” مانند ARP و RARP را فراهم آورده‌است. پروتکل‌های IETF می‌توانند پشت سر هم کاربرد داشته باشند چون توسط تونل زدن پروتکل‌هایی مانند GRE توضیح داده می‌شوند در حالیکه اسناد بیسیک OSI با تونل زدن ارتباطی ندارند بعضی مفاهیم تونل زدن هنوز هم در توسعه‌های معماری OSI وجود دارند. مخصوصاً دروازه‌های لایه انتقال بدون چهارچوب پروفایل بین‌المللی استاندارد شده‌است. تلاش‌های پیشرفت دهنده مرتبط با OSI، به خاطر استفاده پروتکل‌های TCP/IP در جهان واقعی رها شده‌اند.. لایه‌ها در ادامه توضیح ازهر لایه در پشته رشته IP آمده‌است.

لایه کاربردی لایه کاربردی بیشتر توسط برنامه‌ها برای ارتباطات شبکه استفاده می‌شود. داده‌ها از برنامه در یک قالب خاص برنامه عبور می‌کنند سپس در یک پروتکل لایه انتقال جاگیری می‌کنند.

از آنجایی که پشته IP بین لایه‌های کاربردی و انتقال هیچ لایه دیگری ندارد، لایه کاربردی باید هر پروتکلی را مانند پروتکل لایه اجلاس و نمایش در OSI عمل می‌کنند در بگیرد. داده‌های ارسال شده روی شبکه درون لایه کاربردی هنگامیکه در پروتکل لایه کاربردی جاگیری شدند عبور می‌کنند. از آنجا داده‌ها به سمت لایه‌های پایین تر پروتکل لایه انتقال می‌روند. دو نوع از رایجترین پروتکل‌های لایه پایینی TCP و UDP هستند. سرورهای عمومی پورتهای مخصوصی به اینها دارند (HTTP) پورت ۸۰ و FTP پورت ۲۳ را دارند و (...در حالیکه کلاینت‌ها از پورتهای روزانه بی دوام استفاده می‌کنند. روترها و سوئیچ‌ها این لایه را بکار نمی‌گیرند اما برنامه‌های کاربردی بین راه در در پهنای باند این کار را می‌کنند، همانطور که پروتکل RSVP پروتکل ذخیره منابع) انجام می‌دهد.

۳ لایه بالایی در مدل OSI - لایه کاربردی، لایه نمایش و لایه نشست معمولاً درون یک لایه در مدل TCP/IP مجتمع می‌شوند. در حالیکه برخی از برنامه‌های کاربردی پروتکل OSI مانند X ۴۰۰ نیز با یکدیگر جمع شده‌اند، نیاز نیست که یک پشته پروتکل TCP/IP برای یکپارچه کردن آنها بالای لایه انتقال باشد. برای نمونه پروتکل کاربردی سیستم نایل شبکه (NFS) روی پروتکل نمایش داده خارجی (XDR) اجرا می‌شود و روی یک پروتکل با لایه نشست کار می‌کند و فراخوان رویه راه دور (RPC) را صدا می‌زند (Remote Procedure Call). RPC مخابرات را به طور مطمئن ذخیره می‌کند، پس می‌تواند با امنیت روی پروتکل UDP اجرا شود. لایه نشست تقریباً به پایانه مجازی Telnet که بخشی از متن براساس پروتکل‌هایی مانند پروتکل‌های کاربردی مدل HTTP و SMTP TCP/IP هستند مرتبط می‌شود. و نیز با شمارش پورت UDP و TCP که بخشی از لایه انتقال در مدل TCP/IP است مطرح می‌شود. لایه نمایش شبیه استاندارد MIME که در HTTP و SMTP نیز استفاده می‌شود است. از آنجاییکه تلاش برای پیشرفت پروتکل IETF به لایه بندی محض ربطی

ندارد، برخی از پروتکل‌های آن ممکن است برای مدل OSI متناسب باشند. این ناسازگاریها هنگامیکه فقط به مدل اصلی OSI، ISO ۷۴۹۸ نگاه کنیم بیشتر تکرار می‌شوند، بدون نگاه کردن به ضمایم این مدل (مانند چارچوب مدیریتی ISO ۷۴۹۸/۴) (یا سازمان درونی ISO ۸۶۴۸ لایه شبکه (IONL) هنگامیکه IONL و مستندات چهارچوب مدیریتی مطرح می‌شوند، IGMP و ICMP، بطور مرتب به عنوان پروتکل‌های مدیریت لایه برای لایه شبکه تعریف می‌شوند. در روشی مشابه، IONL یک ساختمان برای «قابلیت‌های همگرایی وابسته به زیر شبکه» مانند ARP و RARP را فراهم آورده‌است. پروتکل‌های IETF می‌توانند پشت سر هم کاربرد داشته باشند چون توسط تونل زدن پروتکل‌هایی مانند GRE (Generic Routing Encapsulation) شرح داده می‌شوند در حالیکه مستندات پایه‌ای OSI با تونل زدن ارتباطی ندارند برخی مفاهیم تونل زدن هنوز هم در توسعه‌های معماری OSI وجود دارند. مخصوصاً دروازه‌های لایه انتقال بدون چهارچوب پروفایل استاندارد شده بین‌المللی. تلاش‌های پیشرفت دهنده مرتبط با OSI، به خاطر استفاده پروتکل‌های TCP/IP در دنیای واقعی رها شده‌اند.

سوکت در پایتون :

تا اینجا اطلاعات مقدماتی در رابطه با سوکت و انواع مدل های شبکه ای پیدا نمودیم حال به سراغ برنامه نویسی در شبکه می رویم . یکی از راه هایی که برنامه نویس می تواند یک ارتباط را در شبکه ایجاد نماید باز نمودن یک سوکت بر روی مقصد مورد نظر می باشد برای این کار در پایتون کلاس socket طراحی گردیده ، برای اینکه بتوانید به سراغ این توابع بروید ابتدا باید مقداری اطلاعات کلی در مورد سوکت در پایتون داشته باشید: پایتون از دو حوزه ارتباطی در شبکه استفاده می کند که به ترتیب عبارتند از حوزه اینترنت AF_INET و حوزه یونیکس AF_UNIX که به عنوان خانواده آدرس حوزه ها مورد استفاده قرار می گیرند . آدرس های حوزه یونیکس به صورت یک رشته متنی می باشند که به آنها مسیر محلی می گویند ولی در حوزه اینترنت آدرس ها به صورت میزبان و پورت (host , port) می باشند . که میزبان می تواند به صورت یک رشته متنی باشد که نشان دهنده یک آدرس معتبر برای میزبان است همچنین می تواند شامل یک آدرس آی پی که با نقطه از هم جدا شده اند نیز باشد . پورت نیز یک مقدار عددی از 1 تا 65535 می باشد و نشان دهنده درگاهی است که سوکت برای اتصال از آن استفاده می نماید.

از میان انواع سوکتها در پایتون دو نمونه از آنها کاربرد بیشتری نسبت به سایر نمونه ها دارد تا جایی که گاهی از این دو نمونه به عنوان تنها نمونه های سوکت در زبان برنامه نویسی یاد می شود.

سوکت های رشته ای (Stream Socket) :

این سوکت ها از نوع اتصال گرا (Connection Oriented) می باشد که یک نوع ارتباط دوطرفه و قابل اطمینان را با رعایت ترتیب و نظارت بر خطاهای احتمالی ایجاد می نماید . شایان ذکر است که این ارتباط توسط پروتوکل tcp پشتیبانی می شود.

سوکت دیتاگرام (Datagram) :

این سوکت از نوع غیر اتصال (Connectionless) می باشد که یک نوع ارتباط دوطرفه غیر قابل اطمینان می باشد ، در این ارتباط هیچ تضمینی برای ترتیب و ارسال داده ها به طور کامل وجود ندارد. شایان ذکر است این ارتباط توسط پروتوکل udp پشتیبانی می شود.

نمونه سوکتهای بالا پر کاربردترین انواع سوکت ها در برنامه نویسی شبکه می باشد ولی تنها نمونه های سوکت در پایتون نیستند. برای مثال نوع دیگری از سوکت وجود دارد به نام سوکت raw ، این نوع سوکت ها اطلاعات را به صورت مرتب و قابل اطمینان منتقل می کنند. همچنین این نوع ارتباط به شما امکان ایجاد یک packet خام را می دهد . با استفاده از این امکان شما این اجازه را دارید که packet دلخواه خود را بسازید و ارسال نمائید.

حال زمان آن رسیده که به معرفی کلاس ها و توابع مربوط به کار کردن در پایتون برویم نحوه استفاده از کلاس سوکت در حالت کلی به صورت زیر می باشد :

```
socket(IpVersion, socketType[, protocol])
```

ورودی اول نوع آدرس آی پی را در شبکه مشخص می نماید که برای مثال آی پی ورژن 4 یا 6 باشد ورودی دوم نوع ارتباط در یک ارتباط سوکت را (TCP یا UDP) بودن را مشخص می نماید و ورودی سوم شماره پروتکلی را که شما برای ارتباط خود مد نظر دارید را مشخص می نماید این عدد می تواند 0 یا شماره مورد نظر شما باشد توجه دارید که این مقدار یک مقدار اختیاری است و مقدار پیش فرض آن صفر می باشد .
به مثال زیر توجه نمائید :

```
sock = socket.socket(socket.AF_INET, socket.SOCK_STREAM)
```

همانطور که مشاهده می نمائید یک سوکت ایجاد نمودیم حال می توانیم با استفاده از متدهای کلاس سوکت اقدام به ارتباط و تبادل اطلاعات نمائیم برای مثال تکه کد زیر یک ارتباط با آدرس hostname و پورت portNumber برقرار می نماید :

```
sock.connect((hostname, portNumber))
```

در ادامه به توضیح توابع ماژول سوکت خواهیم پرداخت .

```
socket.create_connection(address[, timeout])
```

یک ارتباط به مقدار آدرس (که یک تاپل متشکل از (ip,port) می باشد برقرار می نماید و یک شیء از نوع سوکت را بر می گرداند ارسال مقدار متغیر timeout که یک مقدار اختیاری است باعث می شود تا در صورت برقرار نشدن ارتباط در زمان مشخص شده ارتباط fail شود.

```
socket.getaddrinfo(host, port[, family[, socktype[, proto[, flags]]])
```

این تابع یک لیست با ساختار (family, socktype, proto, canonname, sockaddr) را بر می گرداند که سه آیتم اول به صورت عددی می باشند و مقادیری می باشند که از قبل به ماژول ما ارسال گردیده اند canonname یک رشته می باشد که نشان دهنده نام رسمی آن host می باشد همچنین این مقدار می تواند به صورت عددی از نوع ورژنهای مختلف از آدرس IP نیز باشد. Sockaddr نیز یک تاپل می باشد که اطلاعاتی را در مورد آدرس سوکت دارا می باشد.

`socket.getfqdn([name])`

تمامی اطلاعات لازم برای نام دامنه وارد شده را بر می گرداند ، همچنین اگر متغیر ورودی را به این تابع ارسال ننمائیم مقداری که این تابع بر می گرداند نام دامنه برای localhost می باشد.

`socket.gethostbyname(hostname)`

مقدار hostname را به معادل Ipv4 اش تبدیل می نماید که یک رشته به صورت 100.100.100.100 می باشد همچنین اگر مقدار ورودی این تابع آدرس Ip باشد مقداری که بر می گرداند معادل همان آدر آی پی است. این تابع از Ipv6 پشتیبانی نمی نماید.

`socket.gethostbyname_ex(hostname)`

مقدار hostname را به متناظر Ipv4 تبدیل می نماید و یک لیست به صورت (hostname, aliaslist, ipaddrlist) را بر می گرداند.

`socket.gethostname()`

این تابع نام ماشینی را که host شما بر روی آن قرار دارد را به شما بر می گرداند.

`socket.gethostbyaddr(ip_address)`

این تابع یک لیست با ساختار (hostname, aliaslist, ipaddrlist) را بر می گرداند .

`socket.getnameinfo(sockaddr, flags)`

این تابع یک آدرس سوکت را به یک تاپل دو عضوی (host,port) تبدیل می نماید که وابسته به تنظیمات پرچم ها (flags) می باشد.

`socket.getprotobyname(protocolname)`

وظیفه این تابع تبدیل نام یک پروتکل اینترنتی به یک مقدار ثابت مناسب برای ارسال به آرگومانهای تابع socket می باشد. این کار زمانی کاربرد خواهد داشت که سوکت در حالت raw (SOCK_RAW) باز شده باشد. برای حالت‌های معمولی اگر پروتکل مورد نظر را از قلم انداخته باشید این کار به صورت خودکار انجام می پذیرد.

```
socket.getservbyname(servicename[, protocolname])
```

وظیفه این تابع تبدیل نام یک پروتکل یا سرویس اینترنتی را به پورت متناظرش برای آن سرویس خاص می باشد.

```
socket.getservbyport(port[, protocolname])
```

وظیفه این تابع تبدیل شماره یک پورت یا یک پروتکل اینترنتی به نام سرویس متناظرش برای آن سرویس خاص می باشد.

```
socket.socket([family[, type[, proto]]])
```

وظیفه این تابع ایجاد یک سوکت جدید می باشد که در ورودی خانواده آدرس سوکت، نوع و پروتکل مورد استفاده در سوکت را دریافت می نماید. خانواده آدرس ها در سوکت می تواند AF_INET (به صورت پیش فرض)، AF_INET6 یا AF_UNIX باشد. نوع سوکت نیز می تواند SOCKET_STREAM (به صورت پیش فرض) یا SOCK_DGRAM یا دیگر ثابت‌هایی که برای سوکت وجود دارد تعریف شود.

```
socket.socketpair([family[, type[, proto]]])
```

وظیفه این تابع ایجاد یک جفت ارتباط با دریافت آدرس و نوع ارتباط و شماره پورت می باشد.

```
socket.fromfd(fd, family, type[, proto])
```

تکثیر فایل توصیفگر و ساخت یک ارتباط سوکت از روی نتایج حاصل. فامیلی آدرس و نوع سوکت و پروتکل نیز از سوکت گرفته می شود.

```
socket.ntohl(x)
```

یک نوع integer 32 بیتی را به یک میزبان بیتی سفارشی تبدیل می نماید. در ماشینها جایی که میزبان بیتی سفارشی با شبکه بیتی سفارشی معادل هم باشند یک (no-op) رخ می دهد.

```
socket.ntohs(x)
```

مانند تابع قبلی است با این تفاوت که یک مقدار `16 integer` بیتی را به یک میزبان بایتی سفارشی تبدیل می نماید.

`socket.htonl(x)`

یک نوع `32 integer` بیتی را از میزبان به شبکه بایتی سفارشی تبدیل می نماید. در ماشینها جایی که میزبان بایتی سفارشی با شبکه بایتی سفارشی معادل هم باشند یک `(no-op)` رخ می دهد.

`socket.htons(x)`

یک نوع `16 integer` بیتی را از میزبان به شبکه بایتی سفارشی تبدیل می نماید. در ماشینها جایی که میزبان بایتی سفارشی با شبکه بایتی سفارشی معادل هم باشند یک `(no-op)` رخ می دهد.

`socket.inet_aton(ip_string)`

یک مقدار رشته ای از آی پی ورژن چهار را از فرمت نقطه ای (برای مثال `192.168.0.1`) به یک بسته `32` بیتی در فرمت باینری تبدیل می کند. این توانایی زمانی مفید است که برنامه شما بخواهد با یک نرم افزار که از کتابخانه استاندارد `C` استفاده می نماید و احتیاج دارد که نوع آدرسش `struct` باشد گفتگو نماید. اگر ساختار آی پی که به این تابع به عنوان آرگومان ارسال می شود نادرست باشد خطای `socket.error` ایجاد می شود.

`socket.inet_ntoa(packed_ip)`

یک بسته `32` بیتی از آی پی ورژن چهار را در فرمت باینری به یک مقدار رشته ای در فرمت نقطه ای (برای مثال `192.168.0.1`) تبدیل می نماید. این توانایی زمانی مفید است که برنامه شما بخواهد با یک نرم افزار که از کتابخانه استاندارد `C` استفاده می نماید و احتیاج دارد که نوع آدرسش `struct` باشد گفتگو نماید.

`socket.inet_pton(address_family, ip_string)`

یک آدرس آی پی را از فرمت آدرس فامیلی خاص خود به یک بسته در فرمت باینری تبدیل می نماید. این توانایی زمانی مفید است که یک کتابخانه یا پروتکل شبکه برای یک شیء از نوع `struct` صدا زده شود. آدرس های فامیلی که در حال حاضر برای این کار پشتیبانی می شوند `AF_INET` و `AF_INET6` می باشند. اگر ساختار آی پی که به این تابع به عنوان آرگومان ارسال می شود نادرست باشد خطای `socket.error` ایجاد می شود .

`socket.inet_ntop(address_family, packed_ip)`

یک بسته از آی پی آدرس را در فرمت باینری به استاندارد یک فامیلی آدرس تبدیل می نماید . این توانایی زمانی مفید است که یک کتابخانه یا پروتکل شبکه برای یک شیء از نوع struct صدا زده شود. آدرس های فامیلی که در حال حاضر برای این کار پشتیبانی می شوند AF_INET و AF_INET6 می باشند. اگر ساختار آی پی که به این تابع به عنوان آرگومان ارسال می شود نادرست باشد خطای socket.error ایجاد می شود .

`socket.getdefaulttimeout()`

مقدار پیش فرض timeout را برای یک سوکت جدید بر می گرداند. اگر مقدار برگردانده شده None باشد این بدان معناست که برای این سوکت هیچ timeout مقدار دهی نشده است. زمانی که ماثول سوکت برای اولین بار ایجاد می شود این مقدار برابر None می باشد.

`socket.setdefaulttimeout(timeout)`

مقدار timeout را برای یک سوکت جدید مقدار دهی می نماید .

`socket.SocketType`

این یک نوع در پایتون می باشد که نوع شیء سوکت را مشخص می نماید

شیء سوکت (Socket) :

شیء سوکت دارای متدهای زیر می باشند که در ادامه به معرفی آنها خواهیم پرداخت .

`socket.accept()`

وظیفه این متد پذیرفتن یک ارتباط در شبکه می باشد . سوکت در مرز یک آدرس گوش به زنگ می ماند تا یک ارتباط در شبکه برقرار شود .

`socket.bind(address)`

وظیفه این متد مرتبط کردن یک سوکت با یک آدرس می باشد . توجه داشته باشید که سوکت از قبل نباید مرز بندی شده باشد . به مفهوم ساده تر سوکت برای اینکه قابل شناسایی باشد احتیاج دارد تا یک نام مخصوص خود داشته باشد که این تابع این کار را برای سوکت انجام می دهد. (ساختار آدرس بستگی به خانواده آدرسی دارد که شما برای سوکت خود معرفی نموده اید).

`socket.close()`

وظیفه این متد قطع کامل تمامی ارتباطاتی است که یک سوکت ایجاد نموده است. همچنین سوکت ها در زباله رویی (garbage collected) به صورت اتوماتیک بسته می شوند.

`socket.connect(address)`

یک ارتباط از طریق سوکت را به آدرس مورد نظر ایجاد می نماید. ساختار آدرس بستگی به خانواده آدرسی دارد که شما برای سوکت خود معرفی نموده اید).

`socket.connect_ex(address)`

مانند تابع قبل یک ارتباط از طریق سوکت ایجاد می نماید با این تفاوت که در هنگام بروز خطاهایی که تابع `connect()` در سطح سی (C-Level) بر می گرداند این متد به جای اینکه یک خطا را ایجاد نماید یک شاخص خطا را بر می گرداند.

`socket.fileno()`

این متد فایل مفسر سوکت را بر میگرداند (که به صورت یک مقدار عددی کوچک می باشد).

`socket.getpeername()`

این متد آدرس های سوکتی را که با آن در ارتباط هستند را بر می گرداند. کاربرد این متد برای پیدا کردن شماره پورت هایی است که سوکت به آنها در ارتباط می باشد. توجه داشته باشید که بعضی از سیستم ها از این تابع پشتیبانی نمی کنند.

`socket.getsockname()`

این متد آدرس یک سوکت را بر می گرداند. این توانایی مفید است که شما به شماره پورت یک سوکت نیاز دارید با استفاده از این سوکت می توانید به این مقدار دسترسی پیدا نمائید.

`socket.listen(backlog)`

وظیفه این متد منتظر ماندن برای گوش سپردن به ایجاد یک ارتباط یا ارسال اطلاعات در یک ارتباط می باشد. آرگومان `backlog` طول صفی را که این سوکت می تواند با آنها ارتباط بر قرار کند را مشخص می نماید که حداقل 1 و حداکثر آن بستگی به نیاز سیستم دارد (معمولا 5 می باشد).

`socket.makefile([mode[, bufsize]])`

این متد یک شیء از فایلی که به سوکت وابسته شده را بر می گرداند.

`socket.recv(bufsize[, flags])`

وظیفه این متد دریافت اطلاعات از یک سوکت می باشد. مقداری که این تابع بر می گرداند یک مقدار از نوع string می باشد که شامل اطلاعات دریافت شده می باشد. آرگومان `bufsize` حداکثر سائز اطلاعاتی که در یک ارتباط قابل دریافت می باشد را مشخص می نماید.

`socket.recvfrom(bufsize[, flags])`

وظیفه این متد مانند تابع قبل می باشد با این تفاوت که مقداری که توسط این متد برگردانده می شود، یک جفت اطلاعات می باشد که به صورت (string , address) می باشد که مقدار آرگومان اول مقداری است که توسط سوکت دریافت شده و مقدار آرگومان دوم آدرس سوکتی است که اطلاعات را ارسال نموده است.

`socket.recvfrom_into(buffer[, nbytes[, flags]])`

وظیفه این متد دریافت اطلاعات از یک سوکت می باشد با این تفاوت نسبت به متدهای قبل که به جای اینکه یک مقدار رشته ای جدید تولید کند و اطلاعات را در آن بریزد اطلاعات را مستقیماً در بافر ذخیره می نماید. خروجی این متد یک جفت به صورت (nbytes , address) می باشد که آرگومان اول تعداد بایت های اطلاعات دریافت شده را نمایش می دهد و آرگومان دوم آدرس سوکتی است که اطلاعات را ارسال نموده است.

`socket.recv_into(buffer[, nbytes[, flags]])`

وظیفه این متد دریافت اطلاعات در یک سائز مشخص از یک سوکت می باشد. همچنین اطلاعات دریافت شده را در بافر ذخیره می نماید که سریعتر از ذخیره آن ها در یک رشته می باشد. اگر مقدار `nbytes` مشخص نشده باشد یا برابر صفر باشد دریافت اطلاعات به اندازه سائز بافری که Available می باشد انجام می پذیرد.

`socket.send(string[, flags])`

وظیفه این متد ارسال اطلاعات به یک متد دیگر می باشد. سوکت مورد نظر باید با سوکتی که می خواهد اطلاعات را برایش ارسال نماید در ارتباط باشد. خروجی این متد تعداد بایتهایی می باشد که آنها را ارسال نموده است. این تابع هیچ تعهدی در قبال ارسال تمامی اطلاعات ندارد و برنامه خودش باید این وظیفه را به عهده بگیرد.

`socket.sendall(string[, flags])`

وظیفه این متد ارسال اطلاعات به یک متد دیگر می باشد . سوکت مورد نظر باید با سوکتی که می خواهد اطلاعات را برایش ارسال نماید در ارتباط باشد . برخلاف متد قبلی این متد وظیفه ارسال تمامی اطلاعات را به عهده می گیرد تا زمانی که خطایی رخ دهد . در صورتی که همه چیز با موفقیت انجام شود این متد هیچ مقداری را بر نمی گرداند و در زمانی که خطایی رخ دهد خروجی این متد معادل خطایی است که به وقوع پیوسته است. شایان ذکر است زمانی که خطایی رخ می دهد روند ارسال اطلاعات متوقف شده و اینکه چه مقدار از اطلاعات با موفقیت ارسال شده قابل تشخیص نمی باشد.

`socket.sendto(string[, flags], address)`

وظیفه این متد ارسال اطلاعات به یک متد دیگر است با این فرق که لزوما نباید با سوکتی که می خواهد اطلاعات را برایش ارسال نماید در ارتباط باشد . تنها کافیست آدرس سوکت مقصد را برایش مشخص نمایید تا اطلاعات را برای سوکت مورد نظر ارسال نماید.

`socket.setblocking(flag)`

وظیفه این متد مسدود کردن یا رفع مسدودیت از یک سوکت می باشد . اگر مقدار پرچم برابر صفر باشد سوکت رفع مسدودیت می شود در غیر اینصورت اگر پرچم برابر یک شود سوکت مسدود می شود . تمام سوکت ها در ابتدا در وضعیت مسدود بودن به سر می برند. اگر برنامه نویس تابع `recv()` را زمانی صدا نماید که سوکت در وضعیت رفع مسدودیت به سر می بد این متد هیچ مقداری را دریافت نخواهد نمود ، همچنین اگر در این وضعیت تابع `send()` نیز صدا زده شود این تابع نمی تواند اطلاعات را به صورت منظم دسته بندی نماید و خطا رخ می دهد. در وضعیت مسدود بودن فراخوانی سوکت مسدود مس شود تا متد در حال اجرا کارش را به پایان برساند.

`socket.settimeout(value)`

وظیفه این متد تنظیم یک `timeout` برای مسدود بودن یک سوکت در حین انجام یک عملیات می باشد. مقدار آرگومان `value` یک عدد اعشاری غیر منفی می باشد همچنین برنامه نویس می تواند مقدار آن را با `none` نیز مقدار دهی نماید. اگر قبل از اینکه عملیات سوکت به پایان برسد این زمان تمام شود سوکت اقدام به ایجاد خطای `timeout` می نماید . همچنین اگر مقدار آرگومان `value` را با مقدار `null` مقدار دهی نمایید بدان معناست که هیچ محدودیت زمانی وجود ندارد همچنین اگر مقدار این آرگومان را با صفر مقدار دهی نمایید بدان معناست که سوکت در وضعیت رفع مسدودیت قرار دارد.

`socket.gettimeout()`

مقداری که این متد بر می گرداند مدت زمانی است که به عنوان `timeout` برای یک سوکت خاص ثبت گردیده است . که یک مقدار اعشازی می باشد. همچنین اگر مقداری ثبت نشده باشد مقدار `None` برگردانده می شود.

`socket.shutdown(how)`

وظیفه این متد خاتمه دادن به یک یا دو طرف یک ارتباط می باشد . اگر مقدار آرگومان `how` برابر با `SHUT_RD` باشد دریافت اطلاعات غیرفعال می شود ، اگر مقدار آرگومان `how` برابر `SHUT_WR` باشد ارسال اطلاعات غیر فعال می شود و اگر مقدار آرگومان `how` برابر با `SHUT_RDWR` باشد هم دریافت و هم ارسال اطلاعا هر دو غیر فعال می شوند.

حال که متدهای سوکت را به صورت کامل توضیح دادیم در ادامه چند مثال عملی را بررسی می نمائیم :
ابتدا قسمت `Server` برنامه را می نویسیم

```
# Echo server program
import socket

HOST = 'Server'                # Symbolic name meaning all
                                # available interfaces
PORT = 50007                    # Arbitrary non-privileged
                                # port
s = socket.socket(socket.AF_INET, socket.SOCK_STREAM)
s.bind((HOST, PORT))
s.listen(1)
conn, addr = s.accept()
print 'Connected by', addr
while 1:
    data = conn.recv(1024)
    if not data: break
    conn.send(data)
conn.close()
```

حال به قسمت Client می پردازیم

```
# Echo client program
import socket

HOST = 'ServerAddress'      # The remote host
PORT = 50007                # The same port as used by
the server
s = socket.socket(socket.AF_INET, socket.SOCK_STREAM)
s.connect((HOST, PORT))
s.send('Hello, world')
data = s.recv(1024)
s.close()
print 'Received', repr(data)
```

همانطور که مشاهده می نمائید ابتدا یک برنامه به عنوان سرویس دهنده ساختیم که بر روی پورت شماره 50007 به صورت گوش به زنگ برای ایجاد یک ارتباط باقی می ماند زمانی که ارتباطی برقرار می شود نام ارتباط گیرنده را نمایش می دهد همچنین اطلاعاتی را که از طریق سر.یس گیرنده برایش ارسال می گردد را در یک متغیر ذخیره و بعد از پایان ارسال آن را دوباره برای سرویس گیرنده ارسال می نماید قسمت دوم کد مربوط به سرویس گیرنده می باشد در این قسمت یک اتصال با سرور ایجاد می شود و اقدام به ارسال اطلاعات برای آن می نماید (توجه داشته باشید که مقدار متغیر Host باید آدرس برنامه سرویس دهنده شما باشد) همچنین مقداری را که از طرف سرویس دهنده به عنوان پاسخ در یافت می کند را نیز چاپ می نماید.

همانطور که مشاهده نمودید برای یک ارتباط ساده تنها از تعداد محدودی از توابع و متدهای نام برده شده در بالا استفاده می شود حال یک مثال پیچیده تر را بررسی می نمائیم :

```
import socket

# the public network interface
HOST = socket.gethostbyname(socket.gethostname())
```

```
# create a raw socket and bind it to the public
interface
s = socket.socket(socket.AF_INET, socket.SOCK_RAW,
socket.IPPROTO_IP)
s.bind((HOST, 0))

# Include IP headers
s.setsockopt(socket.IPPROTO_IP, socket.IP_HDRINCL, 1)

# receive all packages
s.ioctl(socket.SIO_RCVALL, socket.RCVALL_ON)

# receive a package
print s.recvfrom(65565)

# disabled promiscuous mode
s.ioctl(socket.SIO_RCVALL, socket.RCVALL_OFF)
```

در مثال بالا یک sniffer بسیار ساده با استفاده از سوکت raw را در سیستم عامل ویندوز طراحی نموده ایم .
تنها توجه داشته باشید برای اینکه اسکریپت بالا کار کند احتیاج دارید تا در وضعیت مدیر اصلی باشید.

برنامه نویسی در اینترنت با پایتون :

یکی دیگر از تواناییهای پایتون برنامه نویسی در محیط اینترنت و کارکردن با پروتکل‌های معروف اینترنت از قبیل FTP ، HTTP ، POP3 و ... می باشد در ادامه با تواناییهای پایتون در این زمینه بیشتر آشنا می شویم .
پروتکل FTP :

FTP که مخفف (File Transfer Protocol) می باشد به معنای قرارداد انتقال پرونده می باشد که در شبکه های رایانه ای برای انتقال پرونده ها درون شبکه مورد استفاده قرار می گیرد .

درمیان رایانه‌های میزبان، FTP به طور ویژه یک قراردادِ متداول برای دادوستد فرمان‌ها و پرونده‌ها در هر شبکه پشتیبان از قرارداد اینترنت و قرارداد هدایت انتقال (TCP/IP) (مانند اینترنت و اینترنت) است. درگاه (Port) پیش‌فرض برای خدمات FTP، درگاه 21 و برای انتقال داده از درگاه 20 استفاده می‌شود.

در یک انتقال FTP دو رایانه دخیل است، یک کارساز (Server) و یک کاربر (Client) . برنامه‌های کارساز FTP را اجرا می‌کند، و درخواست پذیرش در شبکه را با رایانه دیگر (یعنی کاربر) مطرح می‌کند. رایانه کاربر برنامه‌های کاربری FTP را اجرا و یک ارتباط با کارساز برقرار می نماید .

هنگامی که یک ارتباط برقرار می‌شود کاربر می‌تواند تعدادی از برنامه‌ها را تغییر دهد (دستکاری محدود)، مانند بارگذاری پرونده در کارساز و بارگیری پرونده از آن، یا بازنامیدن یا حذف پرونده‌ها در کارساز و ...

در واقع همه بسترهای رایانه‌ای از FTP پشتیبانی می‌کنند و به هر ارتباط رایانه‌ای که بر اساس قرارداد هدایت انتقال/قرارداد اینترنت باشد صرف‌نظر از این که از چه سامانه‌ی عاملی استفاده می‌شود، اگر رایانه‌ها اجازه دسترسی به FTP را داشته باشند، این اجازه را می‌دهد که در پرونده‌های رایانه دیگر در این شبکه تغییری ایجاد نماید.

برای اینکه یک کاربر بتواند از این پروتکل استفاده نماید ابتدا باید به یک کارساز ارتباط برقرار نماید و سپس با استفاده از نام کاربری و کلمه عبور به آن سامانه وارد شود، البته بدون توجه به تنظیمات کارساز این امکان نیز وجود دارد که بدون وارد شدن به سامانه کارساز نیز بتوان از آن پرونده دریافت نمود. در زبان پایتون تمام امکاناتی که یک کاربر برای استفاده از یک سامانه احتیاج دارد طراحی و تعبیه گردیده است که در ادامه با آنها بیشتر آشنا خواهید شد.

برای استفاده از این پروتکل در پایتون ماژول `ftplib` طراحی گردیده که تمامی نیازهای برنامه نویس را برای استفاده از این پروتکل فراهم نموده در حالت کلی یک ارتباط با پروتکل FTP در زبان پایتون به صورت زیر می باشد :

```
from ftplib import FTP
f=FTP('ftp.mozilla.org')
print f.login('anonymous', 'guess@who.org')
f.retrlines('LIST')

-230
-230ftp.mozilla.org / archive.mozilla.org - files are in
/pub/mozilla.org
-230
-230Notice: This server is the only place to obtain
nightly builds and needs to
-230remain available to developers and testers. High
bandwidth servers that
-230contain the public release files are available at
ftp://releases.mozilla.org/
-230If you need to link to a public release, please link
to the release server,
```

```

-230not here. Thanks!
-230
-230Attempts to download high traffic release files from
this server will get a
550" -230Permission denied." response.
230Login successful.
-rw-r--r--      1 ftp      ftp      528 Nov 01  2007
README
-rw-r--r--      1 ftp      ftp      560 Sep 28  2007
index.html
drwxr-xr-x     35 ftp      ftp     4096 Nov 10 17:07
pub

```

همانطور که در مثال قبل مشاهده نمودید کار کردن با این کتابخانه بسیار راحت است به راحتی به یک کارساز وصل شدیم و لیست دایرکتوری های موجود در کارساز را دریافت نمودیم حال که یک دید کلی پیدا نمودید به معرفی توابع و ماژول های پایتون خواهیم پرداخت

```
class ftplib.FTP([host[, user[, passwd[, acct[, timeout]]]]])
```

یک نمونه از کلاس Ftp را بر می گرداند زمانی که آرگومان host را ارسال نموده باشید متد connect(host) به ساخته می شود. زمانی که آرگومان user ارسال شود متد login(user,passwd,acct) ساخته می شود.

```
class ftplib.FTP_TLS([host[, user[, passwd[, acct[, keyfile[, certfile[,
                                                                    timeout]]]]]]])
```

یک زیر کلاس برای کلاس Ftp که از Tls پشتیبانی می نماید در RFC 4217 به صورت کامل شرح داده شده است. به صورت عادی با درگاه شماره 21 ارتباط برقرار می نماید . برای اینکه مد امنیتی برای این ارتباط برقرار شود باید متد prot_p فراخوانی شود.